

๒. กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ข้อมูลว่า เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของคนไทยทำให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถุงพลาสติกและโฟม ซึ่งผลจากการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา คือ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ ปริมาณโฟมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากวันละ ๓๔ ล้านใบ เป็นวันละ ๖๑ ล้านใบ หรือโดยเฉลี่ยแล้วคนไทยสร้างขยะประเภทโฟมเพิ่มขึ้นวันละ ๑ ใบ สะท้อนให้เห็นว่า พฤติกรรมของคนไทยในปัจจุบันตระหนักถึงความสะดวกสบายและความรวดเร็วมากกว่าผลกระทบต่อทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสังคมเมือง หรือสถานที่ที่มีการรวมตัวกันของประชาชนเป็นจำนวนมากจะพบว่ามีขยะประเภทโฟมมากกว่าปกติ ทำให้โฟมถูกทิ้งเป็นขยะด้วยปริมาณและสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเนื่องจากเป็นขยะที่มีความคงทนและสามารถทนต่อแรงอัดได้สูงและใช้เวลาในการย่อยสลายนานถึง ๔๕๐ ปี ในการเผาทำลายโฟมนั้นก็ควรทำในอุณหภูมิให้อยู่ภายใต้การควบคุมที่ถูกต้อง เพื่อเลี่ยงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประชาชน นอกจากนี้ เมื่อถูกนำไปใช้บรรจุอาหารที่ร้อนจัด จะเกิดปฏิกิริยาที่ทำให้สารอันตรายแตกตัวออกมาจะทำลายไซโครดิวค ทำลายตับ และไต รวมทั้งอาจเป็นสารก่อมะเร็งซึ่งเป็นสาเหตุทำให้จำนวนเม็ดเลือดลดลงและทำลายระบบภูมิคุ้มกันภายในร่างกายได้ ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้มีนโยบายและมีแนวทางเพื่อลดปริมาณการใช้โฟมและถุงพลาสติก โดยให้ร้านค้าภายในหน่วยงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกพื้นที่ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยเฉพาะกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และสวนสัตว์ จะต้องไม่ใช้โฟม หรือถุงพลาสติกในการบรรจุอาหารเด็ดขาด และจะหามาตรการจัดการที่ต้นเหตุ คือ ผลักดันให้มีการลดภาชนะกล่องพลาสติกที่ผลิตจากขานอ้อย เยื่อไม้ มันสำปะหลัง ซึ่งสลายตัวได้ทางชีวภาพ เพื่อให้ราคาถูกลง จะได้มีคนใช้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบัน กรมควบคุมมลพิษได้รณรงค์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ร้านค้าในกรมควบคุมมลพิษปลอดการใช้ ทั้งโฟมและถุงพลาสติก ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

กรมควบคุมมลพิษจะศึกษาและยกร่างกฎหมายการจัดการกากของเสียและสารอันตรายเป็นการเฉพาะเพื่อใช้สำหรับควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งกำหนดให้ผู้ประกอบการร่วมรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ของตนภายหลังจากการบริโภคของประชาชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนลดการใช้โฟมควบคู่ไปกับการทำหนังสือขอความร่วมมือผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อให้มีการลดการใช้โฟมและหาสิ่งทดแทนที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และง่ายต่อการกำจัด กรมควบคุมมลพิษได้จัดประชุมร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและได้มอบหมายให้หามาตรการทางภาษีอากรมาใช้กับผู้ผลิตโฟม

วัสดุทดแทน

ไบโอพลาสติก เป็นบรรจุภัณฑ์อาหารที่ผลิตจากพืช หรือผลิตจากวัตถุดิบที่สามารถผลิตทดแทนขึ้นใหม่ได้ในธรรมชาติ (Renewable Source) เช่น อ้อย มันสำปะหลัง โปรตีนจากถั่วและข้าวโพด มีคุณสมบัติทนความร้อนได้ถึง ๑๐๐ องศาเซลเซียส และปลอดภัยสำหรับการบรรจุอาหารด้วยมาตรฐานจากยุโรป (EU10/2011) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับโฟม พบว่า ไบโอพลาสติกสามารถใช้ใส่น้ำและอาหารทั้งเย็นจัดจนถึงร้อนจัด (-๔๐ ถึง ๒๕๐ องศาเซลเซียส) เข้าเตาอบและเตาไมโครเวฟได้ และไม่มีสารปนเปื้อนที่ก่อให้เกิดมะเร็ง ในขณะที่โฟมมีการปนเปื้อนของสารสไตรีนมอนอเมอร์ ไดออกซิน และไวนิลคลอไรด์มอนอเมอร์

ซึ่งเป็นสาร...

ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ภาชนะไบโอพลาสติกนอกจากจะปลอดภัยต่อสุขภาพแล้ว บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากไบโอพลาสติกยังย่อยสลายง่ายและไม่ทิ้งสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ไบโอพลาสติกยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในปัจจุบัน เนื่องจากไบโอพลาสติกมีราคาแพงกว่าโพลีเอทิลีนถึง ๒ เท่า จึงทำให้ผู้บริโภคและผู้ประกอบการร้านค้าส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนมาใช้ภาชนะไบโอพลาสติกแทนโพลีเอทิลีนในการบรรจุอาหาร ปริมาณการผลิตไบโอพลาสติกจึงน้อยกว่าโพลีเอทิลีนและพลาสติกแบบปกติ โดยยังมีไม่ถึง ๑ ล้านตันเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการใช้โพลีเอทิลีนและพลาสติกซึ่งปัจจุบันมีถึง ๕๐๐ ล้านตัน